

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://avia.gov.ua/uploads/documents/8466.pdf>

5. Аналіз даних з безпеки польотів за результатами розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами України, що сталися у 2013 році: Національне бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbaai.gov.ua/uploads/pdf/Analysis_2013_2.pdf

6. Коротун В. Н., Смирнова И. Ю. Алкоголь и авиакатастрофы (факты и проблемы) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cyberleninka.ru/article/n/alkogol-i-aviakatastrofy-fakty-i-problemy.pdf>

7. Інструкція з проведення тест-контролю на вживання алкогольних напоїв у членів екіпажів ПС і диспетчерів ОПР та авіаційного персоналу, який виконує свої службові обов'язки Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 05.02.2007 р. № 55 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.avia.gov.ua/front/printer/30049>

УДК 368.24.013(043.2)

Козацька Ю. О., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Оніщенко О. В., к.ю.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ РИЗИКІВ ПІД ЧАС ПЕРЕВЕЗЕНЬ АВІАЦІЙНИМ ТРАНСПОРТОМ

Авіаційна галузь займає важливе місце в житті суспільства, будучи задіяною в багатьох сферах життя: перевезенні пасажирів, пошти, вантажів та багажу, виконанні сільськогосподарських робіт, будівництві. Розвиток міжнародних відносин та глобалізація економічних процесів стимулюють розвиток повітряних перевезень, зростання попиту на швидке та зручне транспортне сполучення [3, с. 3].

«Авіація як галузь – це усі види підприємств, організацій та установ, діяльність яких спрямована на створення умов та використання повітряного простору людиною за допомогою повітряних суден» [1]. При цьому діяльність авіаційної галузі пов'язана зі значною вартістю повітряних суден, багажу, вантажу, пошти, які перевозяться, а також високою ймовірністю настання авіаційних подій. Тому, виникає необхідність відшкодування збитків, які можуть бути заподіяні майну, життю і здоров'ю пасажирів, членів екіпажу та інших осіб.

Для авіаційної галузі надзвичайно важливим є забезпечення безпеки діяльності. Разом з технічними, організаційними та іншими методами забезпечення безпеки авіації суттєве значення має страхування, оскільки при виникненні збитків, що пов'язані з авіаційною подією, страхова

компанія їх відшкодує.

Авіаційне страхування – це комплекс майнового, особистого страхування та страхування відповідальності, яка впливає з експлуатації повітряного транспорту і захищає майнові інтереси юридичних та фізичних осіб у разі настання певних подій, визначених договором страхування або законодавством [3, с. 321].

Беручи до уваги те, що страхування є складним комплексним явищем, що об'єднує в собі економічні, соціальні та правові аспекти, потрібно зазначити необхідність проведення досліджень даного питання багатьма науковцями. Тому вивченням механізму здійснення страхування в Україні займаються такі вчені, як В. Авер'янов, Л. Кінащук, С. Осадець, В. Базилевич, Т. Яворська, Т. Говорушко та ін., які висвітлюють проблемні питання становлення та розвитку інституту страхування в цілому, з'ясовують його суть, основні ідеї та напрями удосконалення, що є особливо важливим завданням України як правової держави.

Згідно ч. 1 ст. 8 Закону України «Про страхування» страховий ризик – це певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання [2]. Слід зазначити, що всі ризики, на випадок яких проводиться авіаційне страхування, пов'язані з експлуатацією повітряних суден та мають спільну природу, оскільки об'єкти страхування завжди пов'язані з конкретним повітряним судном і вірогідність настання страхових випадків прямо пропорційна аварійності даного типу авіаційного судна.

Причинами виникнення авіаційних подій та пов'язаних з ними ризиками, насамперед, є: людський фактор (помилки та недостатня кваліфікація членів екіпажу; проблеми зі здоров'ям пілота), відмова авіаційної техніки (поломка техніки; відмова техніки), активний вплив зовнішнього середовища (погодні умови; попадання птахів в турбіну) та інші причини (зникнення повітряного судна безвісти) [4, с. 7].

Оскільки авіаційні події мають катастрофічну природу, при проведенні авіаційного страхування страховик може зіткнутися з необхідністю значних виплат страхових відшкодувань. Отже, при настанні катастрофічного страхового випадку це може стати критичним для страховика та негативним для страхувальника, оскільки страхова компанія буде не в змозі своєчасно здійснити виплату страхового відшкодування через недостатність власних фінансових ресурсів, досвіду та відсутності спеціалістів [5].

Тому, авіаційна галузь є однією з найбільш високотехнологічних, і, водночас, найбільш ризикогенних, бо збитки внаслідок катастроф в ній можуть досягати величезних сум. Для запобігання таких обставин застосовується процес ризик-менеджменту, що передбачає систематичне застосування управлінських методів з метою аналізу, оцінки і контролю ризику.

Отже, страхування в сфері авіації є дуже складним процесом за своєю структурою, а його реалізація вимагає від суб'єкта страхування відповідального підходу.

Література

1. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 536.
2. Про страхування: Закон України від 7 березня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 18. – Ст. 78.
3. Страхування: підручник / кер. авт. кол. і наук. ред. С. С. Осадець. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2002. – 599 с.
4. Мезіна О. Є. Страхування авіаційних ризиків: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.08 / О. Є. Мезона. – К., 2014. – 20 с.
5. Мезіна О. Є. Страхування авіаційних ризиків в Україні: тенденції та перспективи розвитку / О. Є. Мезіна // Ефективна економіка. – 2013. – № 3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua>.

УДК 347.82 (043)

Комарніцький В. І., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Троцюк Н. В., старший викладач

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ У ГАЛУЗІ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ

Авіаційний транспорт - це усі види підприємств, організацій та установ, діяльність яких спрямована на створення умов та використання повітряного простору людиною за допомогою повітряних суден.

Відповідно до ст. 32 ЗУ «Про транспорт», до складу авіаційного транспорту входять підприємства повітряного транспорту, що здійснюють перевезення пасажирів і вантажів, аерофотозйомки, сільськогосподарські роботи, а також аеропорти, аеродроми, аероклуби, транспортні засоби, системи управління повітряним рухом, навчальні заклади, ремонтні заводи цивільної авіації та інші підприємства, установи та організації незалежно від форм власності, що забезпечують роботу авіаційного транспорту [1].

Діяльність у сфері авіаційних перевезень пасажирів, вантажу здійснюють різні державні, приватні підприємства та організації, товариства і громадяни. До управлінських об'єктів в сфері авіаційного транспорту відносяться: аеропорти та інша наземна інфраструктура, служба аеронавігації – обслуговування повітряних суден в повітряному просторі України, авіакомпанії (експлуатанти), екіпажі повітряних суден.